

Hyvinvoinnin ytimessä

Eurajoen hyvinvointisuunnitelma 2022–2026

Kunnan asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on kuntalakiin sekä terveydenhuoltolakiin kirjattu kunnan keskeinen tehtävä. Terveyden edistämistyöllä tuetaan kuntalaisten mahdollisuuksia terveyden ylläpitoon ja sen parantamiseen. Edellytyksiä hyvinvoinnin edistämiseen luodaan laajassa yhteistyössä kunnan eri toimialojen kanssa.

Kunnan tehtävä hyvinvoinnin edistämiseksi on enenevässä määrin toimia mahdollistajan roolissa. Kunnan asukas on keskeinen voimavara hyvinvoinnin edistämässä. Kunnan tulee luoda asukkaillaan mahdollisuuksia osallistua, vaikuttaa ja antaa tilaa omien ideoiden toteuttamiseen uusien virikkeiden ja viihtyvyyden aikaansaamiseksi. Osallisuus on yhteisöön kuulumista ja yhteiskehittämistä, jonka myötä aikaansaadut positiiviset kokemukset synnyttävät sitoutumista omaan kuntaan. Osallisuus ja sosiaalinen pääoma luovat hyvinvointia sekä myönteistä meininkiä kunnassa ja edistää kunnan elinvoimaisuutta. Hyvinvoivat ihmiset ylläpitävät elinvoimaa kunnassa – kunta voi niin hyvin kuin sen asukkaat.

Hyvinvointisuunnitelma:

Kuntien tulee valmistella kerran valtuustokaudessa laaja hyvinvointikertomus, joka on kuvaus kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä näiden edistämisestä kunnassa. Kuntalain mukaan kuntien tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjestää palvelut asukkaalleen taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Eurajoen laaja hyvinvointikertomus on hyväksytty kuluneen

valtuustokauden päätteeksi kesäkuussa 2021.

Eurajoen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2022–2026 on eri hallinnonalojen asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä koottu työväline, joka toimii ennen kaikkea tiedolla johtamisen välineenä, poliittisen päätöksenteon tukena sekä strategiatyön ja suunnittelun ja sen toimeenpanon perustana. Hyvinvointisuunnitelma linjaa tavoitteita hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi tuleville vuosille ja suunnitelmaan valitut painopisteet toimivat osana talousarviota ja toimialojen käyttösuunnitelmaa. Suunnitelman toteutumista arvioidaan ja päivitetään vuosittain talousarvion toteutumisen yhteydessä.

Hyvinvointisuunnitelman valmistelussa on hyödynnetty laajan hyvinvointikertomuksen tietoja, satakuntaisten hyvinvointisuunnitelmaa sekä Valtioneuvoston periaatepäätöksen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030- toimeenpanosuunnitelmaa. Periaatepäätöksen päämääränä on turvata suomalaisten kestävä hyvinvointi kaikissa väestö- ja ikäryhmissä. Päämäärä voi toteutua, kun ihmiset voivat mahdollisimman hyvin, heillä on hyvä työ-, opiskelu- ja toimintakyky ja he kokevat voivansa vaikuttaa omiin asioihinsa.

Eurajoen kunnan terveyst- ja sosiaalipalvelut ovat siirtyneet vuoden 2021 alusta Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän järjestettäväksi. Satakunnan kuntien sosiaali- ja terveystoimen, soite-kuntayhtymien, pelastustoimen ja sairaanhoitopiirin palvelut siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023 alkaen. Maakuntauudistuksen jälkeen Satakunnan hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä ovat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu säilyy kunnalla. Sote- ja maakuntauudistuksen jälkeen yhteistyön sujuminen hyvinvointialueen kanssa on keskeistä asukkaiden terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi.

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alusta, on kunnille luvattu kannustinrahaa, jonka suuruuden määrittelee kuntakohtainen HYTE-kerroin. Taloudellisella kannustimella korvataan kunnalle hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön kustannuksia ja kannustetaan vaikuttavaan työhön. HYTE-kertoimen tulos- ja prosessi-indikaattorit ovat huomioitu hyvinvointisuunnitelmaa valmisteltaessa.

Hyvinvointisuunnitelman valmistelusta vastaa Eurajoen kunnan poikkihallinnollinen hyvinvointiryhmä. Tämän lisäksi tavoitteiden asettamiseen on osallistettu eri hallinnonalojen asiantuntijoilta, yhdistyksiä, Nuorisovaltuustoa sekä Vanhusneuvostoa.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet:

Eurajoen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2022-2026 sisältää neljä painopistealuetta:

1. Turvallinen, terveellinen ja aktiivinen arkiympäristö

- Turvalliset, terveelliset ja liikkumista edistävät arkiympäristöt
- Terveellisiä elämäntapoja mahdollistava ja tukeva arkiympäristö

2. Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta ja palvelut

3. Osallisuus ja mielekäs arki

- Kaikilla mahdollisuus osallisuuteen sekä tiedot & taidot osallistumiseen
- Mielekäs vapaa-ajantoiminta ja elinikäisen oppimisen tukeminen
- Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen

4. Elinvoimainen Eurajoki

Jokaisen painopistealueen alla on pienempiä osatavoitteita.

Hyvinvointisuunnitelman teot ja toimenpiteet:

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden eteenpäinviemiseksi on asetettu konkreettisia tekoja, joihin eri hallintokunnat sitoutuvat tulevien vuosien aikana. Osa teoista ja toimenpiteistä on aloitettu jo edellisellä valtuustokaudella ja näiden toteuttaminen jatkuu edelleen. Teot voivat olla laajuudeltaan erikokoisia aina hyvin konkreettisista toimenpiteistä suurempiin kokonaisuuksiin.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi asetetuissa teoissa toistuu tiedon tarjoaminen, jotta kuntalainen saa vinkejä ja ajankohtaista tietoa hyvinvointinsa, terveytensä ja turvallisuutensa edistämiseen. Hyvinvointiviestinnällä on suuri voima. Kuntalaisille tarjotaan eri viestintäkanavia hyödyntäen tietoa kunnan alueen mahdollisuuksista oman terveyden ja toimintakyvyn edistämiseksi, terveellisten arkielämäntapojen, ympäristöterveyden, liikenneturvallisuuden ja mielenterveyden edistämisen tueksi.

Hyvinvointisuunnitelman seuranta ja mittarit:

Hyvinvointisuunnitelmaan on valittu mittareita, joiden avulla voidaan seurata ja todentaa tavoitteiden saavuttamista ja eri hallintokunnissa tehtyä työtä kuntalaisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi. Osa mittareista ovat valtakunnallisia (mm. kouluterveyskysely ja terveyden edistämisen aktiivisuutta kuvaava TEA-viisari), jonka lisäksi mukaan on valikoitunut omia mittareita.

Hyvinvointisuunnitelman toteutuksesta vastaavat kunnan toimijat yhteistyössä kumppaneidensa sekä verkostojensa kanssa. Hyvinvointityön tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle, valtuustolle sekä lautakunnille alkusyksystä osavuosiraporttina 1-6. Osavuosiraportin lisäksi hyvinvointisuunnitelman toteutumisesta tehdään vuosittainen raportti.

Hyvinvointisuunnitelma 2022-2026

Turvallinen, terveellinen ja aktiivinen arkiympäristö

Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta ja palvelut

Osallisuus ja mielekäs arki

Elinvoimainen Eurajoki

Kuntastrategia 2023-2026

Toimiva Eurajoki

Hyvinvoiva Eurajoki

Hyvinvoiva Eurajoki
Kestävän kehityksen Eurajoki

Vetovoimainen Eurajoki

Eurajoen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2022–2026 sisältää neljä painopistealuetta:

1. Turvallinen, terveellinen ja aktiivinen arkiympäristö

Hyvä arkiympäristö kannustaa toimimaan oman hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä tukee opiskelu-, työ- ja toimintakykyä

1.1 Turvalliset, terveelliset ja liikkumista edistävät arkiympäristöt

LÄHTÖTILANNETTA KUVAAVAT INDIKAATTORITIEDOT:

Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana (2021), %

24,1 %

8. ja 9. luokan oppilaista

14,6 %

Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa (2021), %

9,8 %

4. ja 5. luokan oppilaista

5,7 %

8. ja 9. luokan oppilaista

2,2 %

Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavanikäistä (2020):

101,8

Tavoite	Teot/toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho
Turvallisuuden parantaminen varhaiskasvatuksessa, oppilaitoksissa ja kunnan toimitiloissa	Jokaisessa varhaiskasvatuksen yksikössä, oppilaitoksessa ja kunnan toimitilassa on päivitetty turvallisuus- ja pelastautumissuunnitelma Turvallisuusosaamista lisätään suunnitelmien aktiivisella tiedottamisella sekä säännöllisillä poistumisharjoituksilla Koulukiusaamisen indikaattoritiedon prosenttiosuuden pienentäminen kirjataan alakoulujen 2022-2023 lukuvuosisuunnitelmiin 4. ja 5. luokkien kohdalla	Kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä, kunnan toimitilassa ja kouluissa on turvallisuus- ja pelastautumissuunnitelma Toteutuneiden poistumisharjoitusten määrä /vuosi Kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä ja kouluissa on käytössä yhtenäiset, varhaiskasvatussuunnitelman ja opetussuunnitelman mukaiset turvallisuustoimet Kouluterveyskyselyt	Valmiusjohtoryhmä, rehtorit, päiväkodinjohdajat, vapaa-ajan palvelupäällikkö
Liikkumisen edistämisen lähiympäristöissä	Lähiliikuntapaikkojen ylläpitäminen ja rakentaminen Liikkumisen kannustavaa toimintaa järjestetään kylissä ja lähiympäristöissä mm. ohjattujen ryhmätoimintojen avulla Koulujen ja varhaiskasvatusyksiköiden pihojen tarjoaminen kuntalaisten käyttöön iltaisin ja viikonloppuisin	Hoidettujen liikuntapaikkojen määrä Kylissä sekä yhdistysyhteistyöllä toteutettujen tapahtumien ja toimintojen määrä Pihojen tarjoaminen kaikkien käyttöön	Vapaa-ajan palvelupäällikkö, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, rehtorit
Kaiken ikäisten liikenneturvallisuuden ja tietouden edistäminen	Tuodaan viestinnässä esille valtakunnallisia liikenneturvallisuuskampanjoita, joiden avulla lisätään turvallisuutta sekä aktivoita kuntalaisia toimimaan uusimpien ohjeistusten mukaan Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman laatiminen Kirjataan ylös työ- ja koulumatkapyöräilijöiden esiintuomia vaaranpaikkoja Järjestetään liikenneturvallisuusopetusta kaiken ikäisille Liikenneturvallisuusteemaa tuodaan esille 4-vuotisneuvolakäynneillä	Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana (kouluterveyskysely) Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma laadittu vuoden 2023 aikana Parannettujen vaaranpaikkojen parantaminen (lkm) Liikenneonnettomuuksien määrä	Alueinsinööri, sivistysjohtaja, vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, rehtorit, Yhteistyötaho: hyvinvointialue

Tavoite	Teot/toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho
Ikäihmisten koto- na-asumisen tukemi- nen ja kaatumistapa- turmien ennaltaeh- käisy	Pihatalkkaritoiminnan kartoit- taminen Kotona asumista tukevien pal- veluiden tarjoaminen Liukuesteiden jakaminen ikään- tyneille Tasapainoa edistävien toimin- taryhmien järjestäminen 75- ja 80-vuotiaiden ja omaishoitajien terveystarkas- tuksissa fyysisen toimintakyvyn ja tasapainon testaaminen sekä keskustellaan kotona asumis- ta sekä toimintakykyä tukevista palveluista ja apuvälineistä	Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 v. täyt- täneillä henkilöillä verrattu- na 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön, HYTE-kerroin Pihatalkkaritoiminnan aloitta- mista kylissä on kartoitettu Jaettujen liukuesteiden määrä Tasapaino-Virinöiden osallis- tujamäärät	Vapaa-ajan asiakkuus- päällikkö, Yhteistyötaho: hyvin- vointialue
Esteettömyyden huo- mioiminen	Esteettömyys huomioidaan niin suunnittelussa, rakentamisessa kuin kunnossapidossakin. Esteettömyyskartoituksia teh- dään säännöllisesti kuntalaisten suosimissa kohteissa ja kulku- väylillä. Kartoituksiin osalliste- taan Vanhusneuvostoa, kunta- laisia sekä Kessoten ammatti- laisia Ikäihmisten ja läheisten tietoi- suuden lisääminen esteettö- myydestä ja esteettömyyttä tu- kevista palveluista	Kunnan liikenneturvallisuus- työryhmä toteuttaa kerran vuodessa esteettömyyskäve- lyn, johon kutsutaan laajasti asianosaisia tahoja Esteettömyydestä on saatavil- la riittävästi tietoa ja yhteys- tiedot ovat kunnan verkkosi- vuilla ja ne toimitetaan kunnan yhteistyökumppaneille	Ympäristöinsinööri, kehi- tysjohtaja
Päästöjen vähentämi- nen ja kestävien kul- kumuotojen käyttöön kannustaminen	Kunnan Hinku-tavoitteiden edistäminen	Päästöt/asukas (lähde: Suo- men ympäristökeskus)	Ympäristöinsinööri
Päästöjen vähentämi- nen ja kestävien kul- kumuotojen käyttöön kannustaminen	Työ- ja koulumatkapyöräilyyn kannustaminen mm. tapahtu- mien & kampanjoiden avulla Kevyenliikenteenväylien kun- nossapito ja rakentaminen Sähköautoilun edistäminen	Toteutuneet kampanjat Kevyenliikenteenväylien pi- tuus (km) Yleisten sähköautojen lataus- pisteiden määrän kasvu kun- nan kiinteistöissä	Alueinsinööri, tekninen johtaja, ympäristöin- sinööri ja rehtorit

Tavoite	Teot/toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho
Terveellinen ilmanlaatu (ja hengitysilma)	Osallistuminen alueen ilmanlaadun bioindikaattoritutkimukseen vuosina 2022–2023 Kuntalaisten ympäristötietoisuuden lisääminen	Osallistuminen tutkimukseen Ympäristötietoisuuteen tähtäävän viestinään kasvava määrä	Ympäristöinsinööri

1.2 Terveellisiä elämäntapoja mahdollistava ja tukeva arkiympäristö

LÄHTÖTILANNETTA KUVAAVAT INDIKAATTORIT:

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi (2021), %

12,1%	4. ja 5. luokan oppilaista
16,5%	8. ja 9. luokan oppilaista
34,4%	Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %

38,2%	4. ja 5. luokan oppilaista (2021)
25,9%	8. ja 9. luokan oppilaista
13,5%	Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Ylipainoisuus, %

25,3%	8. ja 9. luokan oppilaista (2021)
21,4%	Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista (2021), %

4,1%	8. ja 9. luokan oppilaista

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta (2021), %

10,4%	8. ja 9. luokan oppilaista
9,0%	Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (2020)

0,4%

Tavoite	Teot/toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho
Lasten ylipainoisuuden vähentäminen	Hyvinvointitiedon lisääminen perheille varhaiskasvatuksen, viestinnän ja neuvolan kautta Perusopetuksessa terveellisen ravinnon valistustyö opetuksessa, liikunnallisen elämäntavan löytämisen auttaminen, terveellisten elämäntapojen valistaminen Kouluruokailun järjestäminen kasvatustapahtumana, jossa kannustetaan terveellisiin valintoihin Kouluterveystarkastuksilla merkityksellinen rooli tavoitteen edistämiseksi	Normaalipainoisten lasten määrä eri ikäluokissa Ylipaino, (kouluterveyskysely, osuus 8. ja 9.lk:n oppilaista), HYTE-tulosindikaattori Syö päivittäin hedelmiä, marjoja ja kasviksia (kouluterveyskysely & THL alle 4-vuotiaat) Koulujen välipala-automaateissa tarjolla olevat terveelliset välipalat koululaisille ja lukio-opiskelijoille iltapäivisin	Vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, ruokapalveluesimies, rehtorit, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö Yhteistyötaho: hyvinvointialue
Lasten ja lapsiperheiden fyysisen aktiivisuuden lisääminen	Koko perheen aktivoiminen liikkumisen lisäämiseen Varhaiskasvatuksessa toteutetaan liikkuva varhaiskasvatustohjelman toimintamallia ja liikunta on keskiössä lasten varhaiskasvatuspäivässä Liikkuva perhe-ohjelman toteuttaminen mm. perheliikuntaryhmien aloittaminen yhdistysyhteistyössä Yhden varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin sisällytetään liikuntaneuvojan tehtäviä Liian vähän liikkuvien riskiperheiden ja riskissä olevien tunnistaminen sekä tukeminen Neuvolan 3-vuotiskäynnillä painotetaan liikuntaa. Perheille annetaan Neuvokas perhe-liikunta/ruokavaliopassi, perheliikuntaan kannustavaa	Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten fyysisen aktiivisuuden lisääntyminen liikkuva varhaiskasvatus-toimintasuunnitelman mukaisesti Avoimen varhaiskasvatuksen perhekerhoissa liikuntapalveluiden toteuttamien liikuntatuokioiden määrä Liikkuva perhe-ohjelman jalkauttaminen ja perheliikuntaryhmien suunnittelu on aloitettu Liikunnan puheeksi otto toteutuu suunnitelman mukaisesti	Varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, varhaiskasvatusyksiköiden johtajat Yhteistyötaho: hyvinvointialue

Tavoite	Teot/toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho
Kouluikäisten fyysisen toimintakyvyn kehittäminen	Koulupäivän liikkumisen edistäminen näkyy koulukohtaisissa toimintasuunnitelmissa Koulun henkilöstölle mahdollistetaan toiminnalliseen oppimiseen ja liikuntaan liittyvään täydennyskoulutukseen osallistuminen Koulu- ja opiskelupäivän rakennetta pyritään muokkaamaan siten, että liikkuminen on mahdollista koulupäivän aikana välkkäreiden/liikuntatutoreiden tai muiden toimijoiden toteuttamana Oppilaskuntien hallitusten ja oppilaiden osallistaminen koulupäivän aktivointihaasteiden suunnitteluun	Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi (kouluterveyskysely, osuus 8. ja 9.lk:n oppilaista), HY-TE-tulosindikaattori Vähintään tunnin päivässä liikkuvien lasten ja nuorten määrä (kouluterveyskysely) Oppilaskuntien hallitusten toteuttamien aktivointihaasteiden määrä	Vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, sivistysjohtajat, rehtorit, perusopetuksen hyvinvointitiimi, yhdistykset
Lasten ja nuorten riittävä uni	Luodaan kunnan yhteiset unen määrän suosituksen vanhempien kasvatuksen tueksi (vrt. eurajokelaisten kotiintuloajat) Unesta ja peliajoista keskustellaan kouluterveystarkastuksen yhteydessä sekä vanhempainilloissa ja oppimiskeskusteluissa	Unen määrän suositukset luotu Kouluterveyskysely	Kouluterveydenhuolto, rehtorit, vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö Yhteistyötaho: hyvinvointialue
Liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen mahdollistaminen	Aktiivinen verkostoviestintä kuntalaiselle tarjottavasta mahdollisuudesta osallistua liikuntaneuvontaan Liikuntaneuvonta ja elintapaohjaus mahdollistetaan kaiken ikäisille kuntalaisille	Liikuntaneuvontaan/elintapaohjaukseen osallistuneiden eurajokelaisten määrä	Vapaa-ajan palvelupäällikkö, liikuntaneuvoja Yhteistyötaho: hyvinvointialue

Tavoite	Teot/toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho
Päihteiden käytön ennaltaehkäisy sekä riippuvuuk- sien aiheuttamien haittojen vähentä- minen	Tarjotaan tietoa päihteistä, lääkkeiden yhteisvaikutuksista yli 65-vuotiaille Ehkäisevää päihdetyötä tuo- daan näkyväksi vanhem- pai- nilloissa, sosiaalisessa medi- assa, Kasvamme yh- dessä-il- loissa & kohtaamis- paikkatoi- minnassa (myös las- ten nä- kökulman esille tuo- mista) Eurajoen päihde- ja pelikas- vatussuunnitelman laatiminen ja suunnitelman toteuttaminen oppilaitoksissa Verkosta löytyvien maksutto- mien koulutusten hyödyntä- mistä ehkäisevän päihdetyön toteuttamiseksi (esim. Ehyt ry)	Kouluterveyskyselyt Ennaltaehkäise- vän päihdetyön ja ra- hapelaamisen vähentämiseen tähtää- vän viesti- nään kasvava määrä Ehkäisevän päihdetyön kasvava määrä opetuksessa Päihde-valistustapahtumaan osal- lis- tuminen Satakunnan päihdetilannekyselyt osallistavat vanhempainillat ovat to- teutuneet, joissa käsitellään päihde- teemaa	Nuorisotyöntekijä, va- paa-ajan asiakkuus- päällikkö, rehtorit Yhteistyötahot: Hyvä Mieli-ryhmä yhteis- työssä hyvinvointi- alueen kanssa
Terveellisten elä- mäntapojen, hy- vän mielen ja päihteettömyyden edistäminen nuo- risotyössä	Nuorten tietoisuutta terveelli- sistä elämäntavoista, seksu- aaliterveydestä ja päihteet- tömyydestä lisätään nuorten kanssa käytävien keskustelui- den ja teemapäivien avulla Nuorilla on mahdollisuus kes- kustella turvallisen aikuisen kanssa ja hän tulee kohdatuksi aidossa vuorovaikutuksessa	Nuorisotyössä tavoitettujen nuorten määrä Avointen nuorten iltojen määrä Nuorisotyöntekijöiden jalkautumis- ten määrä	Nuorisotyöntekijät, Walkers-toiminta
Terveellisten elä- mäntapojen ja hy- vinvoinnin edistä- minen kirjastopal- veluiden avulla	Kirjasto tarjoaa monipuolista aineistoa henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin tukemiseksi Kaunokirjallisuus edistää mie- lenterveyttä, tietokirjallisuu- desta saa tietoa terveellisten elämäntapojen tueksi Kirjastoista saa lainata hyvin- vointivälineitä kaiken ikäisten toimintakyvyn tukemiseksi	Lainaus / asukas	Kirjastotoimenjohta- ja, vapaa-ajan asiak- kuuspäällikkö

Tavoite	Teot/toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho
Mielenterveyden vahvistaminen varhaiskasvatuksessa, koulu- ja oppilaitosympäristössä	Mielenterveystaitojen opetus toteutuu varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa osana varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmaa Ilhmeelliset vuodet-ohjelma käytössä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa Zones of regulation-menetelmä (itse- ja tunnesäätelyohjelma) PerheSomebody- ja Somebody-menetelmien sekä muiden tunnetaitomenetelmien hyödyntäminen Tunnetaitojen oppimisen kehittämistä perusopetuksessa Chillaa-sovellusten tmv. mielenterveyttä edistävien applikaatioiden asentaminen peruskouluikäisten ja lukion opiskelijoiden tabletteihin	Mielenterveystaitojen opettaminen on toteutunut opetussuunnitelmien mukaisesti kouluterveyskyselyt Chillaa-sovelluksia tai muita mielenterveyttä tukevia sovelluksia on asennettu oppilaiden ja opiskelijoiden tabletteihin	Vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, sivistysjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, päiväkotien johtajat ja rehtorit Yhteistyötahot: Hyvä Mieli-ryhmä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
Mielenterveyden edistäminen poikihallinnollisesti osana kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	Hyvän mielen kunta-hankkeen osallistuminen ja hankkeen toimintatapojen jalkauttaminen Kunnan eri hallinnonalojen roolit ja toimet kuntalaisten mielenterveyden edistämiseksi on tunnistettu Mielenterveys otetaan puheeksi matalalla kynnyksellä kunnan erilaisissa toiminnoissa	Hyvän mielen kunta- tarkistuslista on käytössä osana kunnan hyvinvoinnin edistämistyötä Poikihallinnollinen koordinaatio ja yhteistyö toimivat	Sivistysjohtaja, vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, Yhteistyötahot: Hyvä Mieli-ryhmä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, yhdistykset

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Terveysviestinnän lisääminen terveellistä arkirutiineista	Lisätään terveysviestintää kunnan painetussa viestinnässä (Makasiini tai erillinen hyvinvointiteemaliite) Eri ikäisten terveystarkastuksissa otetaan puheeksi kokonaisvaltainen hyvinvointi, ravitsemus, lepo, liikkuminen ja päihteet Koordinoidaan tietoiskuja ja neuvontaa terveellisistä arkirutiineista yhdistysten koontumisiin ja ryhmätoimintoihin Ikääntyneiden toimintaryhmissä ja tapahtumissa otetaan säännöllisesti puheeksi terveelliset arkirutiinit ja jaetaan materiaaleja	Tieto terveellisistä arkirutiineista lisääntynyt painetussa viestinnässä Toteutuneet tietoiskut yhdistystoiminnassa ja ryhmätoiminnoissa Kunnan toimintaryhmissä ja tapahtumissa on jaettu terveellisiä arkirutiineja tukevaa materiaalia	Kehitysjohtaja, vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, Yhteistyötahot: yhdistykset, hyvinvointialue

2. Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta ja palvelut

LÄHTÖTASOA KUVAAVAT INDIKAATTORIT:

Liikunnan edistäminen kunnassa TEA-pistemäärä (2020): **61**

Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 1 - 6-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (2020)
63,1%

Koulu-uupumus (2021), %

15,1% | 8. ja 9. luokan oppilaista
28,9% | Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus (2021), %

18,7% | 8. ja 9. luokan oppilaista (2021):
28,1% | Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat (2019), % vastaavan ikäisestä väestöstä
8,2%

Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana (2021), %

15,6%

4. ja 5. luokan oppilaista

11,1%

8. ja 9. luokan oppilaista

11,2%

Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 – 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (2020)

5,9%

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Kasvun ja vanhemmuuden tukeminen	Kunta tukee perheiden yhteistä ajanviettoa lasten eri ikäkausina ja tarjoaa perheille matalan kynnyksen mahdollisuuksia saada tietoa ja keskustella vanhemmuudesta Lapsiparkkitoiminnan kartoittaminen/toteuttaminen Vauvamyönteinen neuvola (Vamy) sekä Barnahus-toimintamallin jalkauttaminen Varhaiskasvatuksen toimintaterapeutin vakinaisena toimiminen vuodesta 2022 lähtien Lasten ja nuorten moniammatillinen tiimi vakiinnuttaa paikkansa. Perhekeskuksien suunnitteleminen tulevalle hyvinvointialueelle	Lapsiparkkitoiminta aloitettu, toimintaan osallistuvien perheiden lukumäärä Vamy-toimintamalli otettu käyttöön Varhaiskasvatuksen toimintaterapeutin asiakastapaamisten lukumäärä Lasten ja nuorten moniammatillisen työryhmän asiakasmäärä Kunnan osallistumiskerrat perhekeskuksien kehittämiskokouksiin	Varhaiskasvatusjohtaja Yhteistyötaho: hyvinvointialue

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen varhaisen tuen palveluilla	Perheille tarjotaan apua ja tukea varhaisen tuen palveluilla pääsääntöisesti palvelutarpeen arviointiin perustuen Erityislapsiperheiden tukeminen arjessa, syrjäytymisen ehkäiseminen ja vertaistuki	Asiakasmäärä varhaisen tuen palveluissa. Asiakkuudessa olevien lkm suhteessa lastensuojelun asiakkuuksien määrään Riittävän vanhemmuuden varmistaminen	Varhaiskasvatusjohtaja, perusopetuksen oppilashuollon henkilöstö Yhteistyötaho: hyvinvointialue
Varhaiskasvatuksen kolmiportainen tuen kehittyminen uuden lainsäädännön myötä (muutos varhaiskasvatuslakiin). Esiopetuksen ja perusopetuksen oppilashuolto (lapsen tukeminen), toisen asteen koulutuksen opiskelun tuki	Tukimuotojen kehittäminen Opiskeluhoollon käsikirjan jalkauttaminen Esiopetuksen ja perusopetuksen oppilashuollon yhtenäistäminen	Kehitystyö sisältyy osaksi varhaiskasvatussuunnitelman päivitystä 1.8.2022 alkaen: uudet toiminnot otettu käyttöön Ohjeistuksen laatiminen Harmonisointi perusopetuksen oppilashuollon käsikirjan kanssa	Varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, erityisvarhaiskasvatuksen työryhmä Oppimisen tuen tiimi, lukion rehtori
Makuaakkoset diplomit päiväkoteihin sekä kouluruokadiploimit	Aloitetaan suunnitella ja kehittää toimintaa niin, että diplomien kriteerit täyttyvät	Diplomin anominen	Ruokapalvelusi-mies,päiväkodin johtajat, rehtorit
Lapsiystävällinen kunta	Unicef Lapsiystävällisen kunnan toimintamallin toteuttaminen Eurajoen toimintasuunnitelman valmistuminen ja toteutus Unicefin arviointi syksyllä 2022	Osallisuuskoulutus 23.4.2022 opetushenkilöstölle, nuorisotoimen henkilöstölle, kuraattoreille ja nuorisovaltuustolle Osallisuuden toimintamallit valmiit (varhaiskasvatus, perusopetus, lukio, muu sivistystoimi) Osallistuvan budjetoinnin määrärahojen kohdentamisen seuranta	Kunnan hyvinvointiryhmä, sivistysjohtaja, rehtorit, päiväkodin johtajat, varhaiskasvatusyksiköiden johtajat
Lasten mielenterveyden tukeminen ja tunnetaitojen oppiminen	Tunne – ja kaveritaito-oppitunteja toteutetaan kuraattorien kanssa Pelikasvatussuunnitelman noudattaminen	Kouluterveyskysely Oppilashuoltoryhmien kokoontumismäärä Psykiatrisen sairaanhoidon asiakasmäärä	Perusopetus, nuorisotyöntekijä, rehtorit, päiväkodin johtajat Yhteistyötaho: hyvinvointialue

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Nuorten elämänhallinnan & mielenterveyden tukeminen ja palveluihin ohjaaminen	Etsivä nuorisotyö apuna etsimässä nuorten tarvitsemaa palvelua Starttipajan ja starttivalmennuksen aloittaminen 17-29-vuotiaille nuorille Mielenterveyden ensiapu 1-kurssin tarjoaminen kaikille työpajan ja kierrätyskeskuksen nuorille ja aikuisille	Etsivä nuorisotyö tavoittaa kaikki koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jääneet 18-29 vuotiaat joista on saatu jokin tieto Etsivän nuorisotyöhön ohjanneitten tahojen määrä suhteessa etsivästä työstä eteenpäin eri palveluihin ohjattujen määrä Starttipajaan osallistuneiden määrä /v	Etsivänuorisotyöntekijä ja nuorisotyöntekijät Yhteistyötaho: hyvinvointialue
Lukioikäisten hyvinvoinnin edistäminen ja uupumuksen vähentäminen	Lukion opiskelijoille tarjotaan ja kehitetään konkreettisia välineitä mielenterveyden ja myönteisen ryhmäytymisen vahvistamiseksi Lukiolaisten elämänhallintataitojen lisääminen osana lukio-opetusta, esim. elämänhallinnan kurssin avulla Liikkuva Opiskelu-toiminnan kehittäminen. Tauko- ja hyötyliikunnan lisääminen opiskelupäivään, esim. Break Pro – sovellusta hyödyntämällä Oppilaskunta suunnittelee ja järjestää liikunta- ja hyvinvointihaasteita opiskeluryhmille Toisen asteen kuraattorin toiminta lukiossa	Elämänhallinnan kurssi järjestetty + osallistujien määrä Liikkuva Opiskelu-tutoreiden kouluttaminen ja toiminnan aloittaminen Lisääntynyt oppitunneilla ja välitunneilla toteutettu liikunta Oppilaskunnan järjestämien haasteiden määrä Kuraattorin asiakasmäärä	Lukion rehtori, hyvinvointialueen kuraattori

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Tukea tarvitsevien elämänhallinnan ja arjen edistäminen	Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen haavoittuvassa asemassa oleville yhteistyössä yhdistysten kanssa; tietoa ja tukea mm. arjen ja mielenterveystaitojen vahvistamiseksi Päihde- ja mielenterveys- asiakkaan osallisuuden ja elämänhallinnan edistäminen Voimatupa-toiminnalla/ sosiaalisen päivätoiminnan tuella Kykyviisarin teettäminen työllisyyspalveluiden asiakkaille	Kohtaamispaikkatoiminta aloitettu Kohtaamispaikkatoiminnan kävijämäärät Voimatuvan kokoontumiskerrat ja asiakasmäärät: käyntikerrat sekä eri kävijöiden lkm, säilytetään vähintään sama taso kuin v. 2019 ja 2020 Kykyviisarin täyttäneet suhteessa asiakasmäärään Jalkautuva päihde- ja mielenterveystyöntekijän palvelut ovat käytössä	Vapaa-aikakoordinaattori vuoden 2022 loppuun Yhteistyötaho: hyvinvointialue
Läheisuhde- ja perheväkivallan ehkäiseminen	Toimintamallin kehittäminen	Toimintamallin kehittäminen aloitettu	Vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö Yhteistyötaho: hyvinvointialue
Eurajoen liikuntasuunnitelman kokoominen	Kootaan kunnan liikuntasuunnitelma, jossa esitetään toimia liikunta-aktiivisuuden lisäämiseksi ja liikunta-aktiivisuuden seurantaan ikäryhmittäin sekä tuodaan esiin liikuntamahdollisuuksia kunnassa	Eurajoen liikunnan kehittämissuunnitelma on tehty	Vapaa-ajan palvelupäällikkö, liikuntaneuvoja, tilapalvelut, yhdistykset
Ikääntyneiden arki- liikkumisen ja liikunnan harrastamisen lisääminen	Ikäihmisten toimintakykyä ja terveyttä tuetaan tarjoamalla poikkihallinnollisesti toteutettuja toimintoja ja palveluita Kannustetaan ikääntyneitä osallistumaan toimintaryhmiin sekä hyvinvointia tukeviin tapahtumiin (mm. penkkilenkit)	Kunnan tuottamien liikunta- ja toimintaryhmät/ vko ja osallistuneiden määrä Ikääntyneiden hyvinvointia tukevien tapahtumien määrä	Liikuntaneuvoja, vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö Yhteistyötahot: yhdistykset, hyvinvointialue

3. Osallisuus ja mielekäs arki

3.1 Kaikilla mahdollisuus osallisuuteen sekä tiedot & taidot osallistumiseen

LÄHTÖTASOA KUVAAVAT INDIKAATTORIT:

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, %

7,6%

4. ja 5. luokan oppilaista (2021)

6,8%

8. ja 9. luokan oppilaista (2021)

17,8%

Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2021)

58,8%

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa (2021), %

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Kuntalaisten digitaitojen tukeminen (jotta kukaan ei vastoin omaa tahtoa jäisi digitaalisten palvelujen hyötyjen ulkopuolelle)	Järjestetään opastusta digitaitojen kehittämiseksi, jotta kuntalaisilla on mahdollisuus hyödyntää digitaalisia palveluja arjen sujuvoittamiseksi esim. viranomais- ja pankkiasioinnissa	Tavoitettujen asiakkaiden määrä	Kehitysjohtaja, kansalaisopisto
Lasten ja nuorten kuulemisen edistäminen	Edistetään lasten ja nuorten osallisuutta kyselyiden, lapsiparlamenttien ja muiden toimintojen avulla Unicefin toimintamallissa osallisuus on keskeinen indikaattori Nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien yhteistyön tiivistäminen Nuorisovaltuustomyönteinen kunta-sertifikaatin hakeminen kunnalle	Lapsille ja nuorille järjestettyjen kyselyiden ja kuulemisten määrä Unicef-lapsiystävällisen kunnan kehittämistyön toimintamallit ovat toteutuneet Nuorisomyönteinen kunta-kriteerit täyttyneet ja sertifikaatti myönnetty	Sivistysjohtaja, nuorisotyöntekijät, rehtorit, päiväkotien johtajat, varhaiskasvatustyöryhmien johtajat
Lasten ja nuorten tasavertaiset osallistumismahdollisuudet	Lasten ja nuorten osallistumismahdollisuuksia, uuden oppimista ja elämysten kokemista tuetaan järjestämällä ohjattuja retkillä ja leirejä	Toteutuneet retket Toteutuneet leirit	Vapaa-aikakoordinaattori

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Yläkouluikäisten nuorten tavoittaminen ja ryhmäytyminen	Yläkoulun aloittaville nuorille järjestetään ryhmäytymispäivät 6. luokan keväällä ja 7. luokan syksyllä. Yläkoulun aloittaneet käyvät lisäksi luokittain tutustumassa nuorisotiloihin Nuorisotyöntekijät ovat mukana ryhmäytysten järjestämisessä yhdessä koulujen ja seurakunnan kanssa	Toteutuneet ryhmäytymiset	Nuorisotyöntekijät, rehtorit, yhdistykset ja seurakunta
Ruokapalveluiden asiakkaiden kuuleminen (päiväkodit, koulut, vanhustenhuolto)	Poikkihallinnolliset työryhmät kokoontuvat päiväkodeissa kerran vuodessa, kouluissa ja vanhustenhuollossa kaksi kertaa vuodessa.	Työryhmissä tulleiden kehitysideoiden käyttöönotto tai toiveiden toteuttaminen	Ruokapalveluesimies
Osallisuuden vahvistaminen ja kuntalaisten aktiivinen kuuleminen	Järjestetään kansalaisraati ikääntyneiden kuulemiseksi vähintään kerran vuodessa Kuntalaisia kuullaan ja osallistetaan toimintaa suunniteltaessa ja päätöksenteon valmisteluvaiheessa mm. kyselyiden avulla	Kansalaisraati järjestetty Eri hallintokuntien toteuttamien kyselyiden määrä	Kehitysjohtaja, vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, kaikki hallintokunnat

3.2 mielekäs vapaa-ajantoiminta ja harrastaminen ja elinikäisen oppimisen tukeminen

Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, %

83%

96,8%

100%

4. ja 5. luokan oppilaista (2021):

8. ja 9. luokan oppilaista

Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, %

81,2%

73,1%

59,6%

4. ja 5. luokan oppilaista

8. ja 9. luokan oppilaista

Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Kirjaston e-aineistojen lainausmäärä / asukas (2020):

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukeminen	Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnan toteuttaminen kaikilla kouluilla Avoimen harrastustoiminnan toteuttaminen nuorisotiloissa lasten ja nuorten toiveita kuunnellen Mahdollistetaan liikumisryhmiä seuratoiminnan ulkopuolisille Lasten ja nuorten harrastustoiminnoista tiedottaminen sisäisesti kunnan sisällä Kehitetään yhteistyömalleja nuorisotyön, koulujen, yhdistysten ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa	Toteutuneet kerhotoiminnot / lukuvuosi Nuorisotilatoiminnassa tavoitettujen lasten ja nuorten määrä Matalankynnyksen liikumisryhmät seuratoiminnan ulkopuolisille	Rehtorit, vapaa-aika-koordinaattori, nuorisotyöntekijät, vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, yhdistykset ja nuorisovaltuusto
Edistetään osallistumista erilaisiin tapahtumiin ja toimintoihin	Matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen ja vuorovaikutuksen mahdollistaminen Mahdollistetaan kuntalaisille ja yhdistyksille monipuolinen harrastaminen kunnan tiloissa Järjestetään tapahtumia yhteistyössä mm. messut, penkkilenkit	Asiakaspalaute yhdistyksiltä ja kuntalaisilta, jota kerätään eri harrastus- ja toiminta- paikoista. Kysely toteutetaan myös nuorisotiloista ja ulkoliikunta- paikoista. Yhteistyössä järjestettyjen tapahtumien ja toimintojen määrä	Vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, tilapalvelupäällikkö, vapaa-ajan palvelupäällikkö, yhdistykset

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Kuntalaisten mielekkään harrastamisen tukemisen yhteistyössä yhdistysten, kansalaisopiston ja EKO:n kanssa	Verkostoyhteistyö harrastus- ja kurssimahdollisuuksien näkyvyyden ja tiedottamisen aikaansaamiseksi	Kansalaisopiston toteutuneet kurssit Yhteistyössä toteutetut uudet toiminnot	Vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, tilapalvelupäällikkö, kirjastotoimenjohtaja
Kuntalaisten aktivointi vapaaehtoistoimintaan	Vapaaehtoistoiminnan mahdollistaminen uusien vapaaehtoisten kouluttamalla Yhdistysyhteistyön hyödyntäminen uusien vapaaehtoisten rekrytoinnissa. Koulutettujen vapaaehtoisten huomioiminen ja jatkokouluttaminen	Koulutettujen ja muiden vapaaehtoisten kasvava määrä (lkm) Vertaisohjaajien määrä (lkm)	Vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö
Ikääntyneiden mielekkään arjen tukeminen ja yksinäisyyden vähentäminen	Mahdollistetaan ikääntyneelle seuraa ja edistetään osallisuutta mm. Hyvinvointikaveritoiminnan avulla Kammaritoiminnan toteuttaminen yhteistyössä seurakunnan ja vapaaehtoisten kanssa	Hyvinvointikaveritoimintaan osallistuvien ikäihmisten kasvava määrä (lkm) Kammaritoiminnan toteuttaminen Etsivän vanhustyön mallia on kartutettu	Vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, seurakunta Yhteistyötaho: hyvinvointialue
Kirjaston palveluiden, tilojen ja tapahtumien markkinointi	Kirjastoa markkinoidaan ja hyödynnetään yhteisöllisenä kohtaamispaikkana, joka mahdollistaa mielekkään vapaa-ajan tapahtumiseen, tarjoaa koontumis- ja koulutustiloja ja omaehtoisen opiskelun kaiken ikäisille	Kirjastokäynnit / asukas Kirjastossa järjestettyjen tapahtumien ja toimintojen määrä	Kirjastotoimenjohtaja

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Kirjasto tarjoaa ajan- mukaiset ja asiakkaiden tarpeisiin vastaavat di- gitaaliset palvelut sekä opastaa niiden käyttöön	Kirjasto opastaa omien digitaalisten palveluiden käytössä osana päivittäistä asiakaspalvelua Kirjasto opastaa e-palveluiden (e-kirjat, e-lehdet, e-äänikirjat ja e-musiikki ym.) käytössä yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden edistämiseksi	E-aineistojen lainamäärät / asukas	Kirjastotoimenjohtaja

3.3 kulttuurihyvinvoinnin edistäminen

Kulttuurin edistäminen kunnassa, TEA-pistemäärä (2021): **56**

Harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa %

73,7%

4. ja 5. luokan oppilaista

43,9%

8. ja 9. luokan oppilaista

60,7%

Lukion 1. ja 2. luokan oppilaista

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen	Tuodaan esille kulttuurin ja taiteen mahdollisuuksia edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Kulttuurin merkitystä hyvinvoinnin tuottajana vahvistetaan kulttuurisuunnitelman laatimisen avulla	Kulttuurisuunnitelma on tehty	Kulttuuri- ja matkailutuottajat
Kunnan koordinoiman paikallisten kulttuuritoimijoiden verkoston yhteistoiminnan aloittaminen	Pohditaan yhdessä ratkaisuja kuntalaisten kulttuuriharrastamisen mahdollisuuksien luomiseksi ja mm. Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseksi Kulttuurin osaajien ja harrastajien hyödyntäminen erilaisissa ryhmätoiminnoina ja tapahtumissa	Kulttuuritoimijoiden yhteistyöverkosto on aloittanut toimintansa	Kulttuuri- ja matkailutuottajat, yhdistykset

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Kulttuurin saavutettavuuden lisääminen Yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy	Lapsiperheiden kulttuuri- palveluiden kehittäminen Sähköisten etäkulttuuri- palveluiden ja asiakkaiden luokse jalkautuvien palvelujen lisääminen erityisesti ikääntyneille Eurajoki tutuksi-kierrosten toteuttaminen kävellen, pyörällä tai linja-autolla yhteistyössä Eurajoen opaiden kanssa Tarinatupia, yhteislauluiltoja ja yhteisiä pulinoita kyläkouluille Omaehtoisen taide- ja kulttuu- ritoiminnan kannustaminen ja tukeminen jokaiselle ikäkaudelle Satakunnan kulttuurihyvinvointisuunnitelman toimintamallien soveltaminen Eurajoelle	Striimattujen tapahtumien määrä Yhteistyössä yhdistysten ja Kessoten kanssa vanhuspalveluihin jalkautuneet kulttuuritapahtumat ja tempaukset Kaikille avoimet järjestetyt opastukset ja kierrokset Kaikille avoimen omatoimipastukset ja kierrokset Järjestettyjen tarinajaukset Järjestettyjen tarinajaukset Kuntalaisten omien töiden esille tuonti kirjaston näyttelyissä tai erilaisissa tapahtumissa	Kulttuuri- ja matkailutuottajat, vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö, vapaa-aikakoordinaattori Yhteistyötahot: yhdistykset, hyvinvointialue

4. Elinvoimainen Eurajoki

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Osallistetaan kuntalaisia kuntaympäristön kehittämiseen	Osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto sivistystoimessa osana talousarviota Yhdistyksille jaetaan informaatiota Leader-rahoitusmahdollisuuksista ja kannustetaan elinympäristön kehittämiseen tähtäävien hankkeiden toteuttamiseen	Osallistuvien budjetointien määrä Toteutuneiden hankkeiden määrä kuntaympäristön kehittämiseksi	Sivistysjohtaja, kehitysjohtaja

Tavoite	Teot	Mittarit	Vastuutaho
Työllistymisen edistäminen	Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen kuntouttavaan työtoimintaan eri hallintokunnissa, ryhmätoimintana sekä kolmannen sektorin paikoissa.	Toimeentuloa pitkäaikaaisesti saaneet 25-64-vuotiaat (Toimeentulotukikisteri), HYTE-tulosindikaattori Kunnan työmarkkinatu- en kuntaosuudet samalla tai alemmalla tasolla kuin edellisenä vuonna Kuntouttavia työntekijöitä on työllistetty joka hallintokuntaan	Vapaa-aikakoordinaattori Yhteistyötaho: hyvinvointialue
Päätöksenteon vaikuttavuus	Vaikutusten ennakkoarvioinnin käyttöönotto	Tehtyjen vaikutusten ennakkoarviointien määrä	Kunnanjohtaja
Kunta työnantajana edistää työntekijöiden hyvinvointia	Mielenterveysosaaminen on osa esimiesten ja johtajien osaamistavoitteita. Työn riskitekijöihin puututaan ja voimavaratekijöitä vahvistetaan Perheystävällinen työnantaja	Esimieskoulutukseen osallistuvien esimiesten määrä Sairauspoissaolojen seuranta	Talous- ja hallintojohtaja sekä henkilöstöpäällikkö
Monipuolisten asumismahdollisuuksien markkinointi	Nostetaan sivukylien ja haja-asutusalueiden tonttitarjontaa kunnan verkkosivulle nähtäväksi muiden tonttien yhteyteen Eurajoelle muuttajille lähetetään tervetulokortti	Myytyjen tonttien määrä Tervetulokorttien määrä	Kehitysjohtaja
Kunnan ja alueen yritysten yhteisten ilmastotavoitteiden edistäminen	Ilmastokumppanuuksien lisääminen yritysten kanssa	Toteutuneet ilmastokumppanuudet	Ympäristöinsinööri, ruokapalveluesimies
Elintarvikkeiden kotimaisuusasteen nostaminen/ lähiruuan lisääminen	Ruokalistan suunnittelussa ja elintarvikkeiden hankinnassa huomioidaan elintarvikkeen kotimaisuus ja lähiruuan mahdollisuus	Löydetään korvaavia kotimaisia elintarvikkeita ulkolaisten tilalle. Löydetään uusia lähielintarvikkeita	Ruokapalveluesimies

Liitteet:

Eurajoen hyvinvointikertomus 2017-2020: <https://www.eurajoki.fi/hallinto/strategia-ja-talous/>

Valtioneuvoston periaatepäätös Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162913>

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030: Toimeenpanosuunnitelma: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163021>

Satakuntalaisten hyvinvointikertomus ja -suunnitelma: <https://www.satasairaala.fi/sites/default/files/2020-03/Luonnos%20satakuntalaisten%20hyvinvointikertomus%20kommentointikierroksella.pdf>

Kuntaliitto (2020): Hyvinvoinnin edistämisen hyvät käytännöt <https://www.kuntaliitto.fi/laki/kunnan-toimielimet-ja-johtaminen/kunnan-johtaminen/hyvinvoinnin-edistaminen/hyvinvoinnin-edistamisen-hyvat-kaytannot>